

OBSAH

PREDSLOV	3
OBSAH	5
ÚVOD	9
1. EKONOMICKÉ SÚVISLOSTI ENVIRONMENTÁLNO -REGULATÍVNYCH PREDPISOV A ŠTANDARDOV	11
1.1 Nárast produktivity	11
1.2 Zelené národné účtovníctvo	20
1.3 Dvojité dividendy	24
1.4 Ekonomický efekt dane zo znečisťovania	29
2. EKONOMICKÉ ASPEKTY TVORBY A OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	31
2.1 Systémy environmentálneho manažérstva v podnikovej praxi	33
2.2 Podnikové účtovníctvo	34
2.3 Environmentálne manažérske účtovníctvo (EMA)	39
2.4 Rozdiel medzi NUMT a tradičným nákladovým účtovníctvom	59
2.5 Rozdiel medzi NUMT a tradičným manažérskym uvažovaním	61
3. METODICKÝ POSTUP NÁKLADOVÉHO ÚČTOVANIA PODNIKOVÝCH MATERIÁLOVÝCH TOKOV	65
3.1 Zapojenie manažmentu	66
3.2 Stanovenie nevyhnutnej odbornosti	66
3.3 Určenie hraníc a časového obdobia účtovných analýz	67
3.4 Stanovenie množstevných uzlov	67
3.5 Identifikácia vstupov a výstupov pre každý množstevný uzol	68
3.6 Kvantifikácia materiálových tokov vo fyzikálnych jednotkách	68
3.7 Kvantifikácia materiálových tokov v peňažných jednotkách	68
3.7.1 Materiálové náklady	68
3.7.2 Energetické náklady	69
3.7.3 Náklady na systém	69
3.7.4 Náklady na manažérstvo odpadov	69
3.8 Sumarizácia a interpretácia účtovných údajov	70
3.9 Komunikácia výsledkov NUMT	71
3.10 Identifikácia a posúdenie príležitostí na zlepšovanie	71
3.11 Výpočet a rozdeľovanie nákladov pri NUMT	72
3.11.1 Výpočet materiálových nákladov v jednoduchom výrobnom procese	72
3.11.2 Výpočet materiálových nákladov medziproduktov	74

Environmentálna podniková ekonomika

3.11.3	Výpočet a rozdeľovanie energetických nákladov, nákladov na systém a nákladov na manažérstvo odpadov	75
3.11.4	Integrovaná prezentácia a analýza údajov o nákladoch.....	78
3.12	Príklady nákladového účtovníctva materiálového toku (NUMT)	80
3.12.1	Prevádzka výroby šošoviek	80
3.12.2	Prevádzka na výrobu nábytku	83
3.12.3	Prevádzka na výrobu zrnkovej kávy.....	86
3.12.4	Farmaceutická prevádzka	89
3.12.5	Výroba arašidových pochúťok	94
4.	POSUDZOVANIE ENVIRONMENTÁLNEJ VÝKONNOSTI SYSTÉMOV PRODUKTU V RÁMCI UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA	99
4.1	Posudzovanie environmentálnej výkonnosti ako základ pre manažovanie udržateľného rozvoja podniku	99
4.2	Model pre posudzovanie environmentálnej výkonnosti systémov produktu	102
4.3	Indikátory zeleného rastu podľa OECD	106
4.4	Integrácia environmentálnej výkonnosti a rozvojovej udržateľnosti produktov	109
4.4.1	Metodologický rámec	109
4.4.2	Podávanie správ a zverejňovanie výsledkov	115
4.4.3	Kritické preskúmanie	117
4.4.4	Príklad posudzovania environmentálnej výkonnosti	118
4.5	Odporúčanie pre hodnotenie udržateľnosti.....	125
5.	ENVIRONMENTÁLNE PODNIKOVÉ INOVÁCIE S FINANČNOU PODPOROU PROGRAMU HORIZONT 2020	127
5.1	Doterajšie prístupy k vymedzovaniu a definovaniu inovácií.....	127
5.1.1	Základné členenie inovácií	128
5.1.2	Vymedzenie špecifickej oblasti „Eko-inovácie“	129
5.1.3	Motívy a bariéry implementácie eko-inovácií	131
5.2	Ekoinovačný index - Eco-Innovation Scoreboard	135
5.3	Charakteristika programu HORIZONT 2020	139
5.3.1	Identifikácia priorít programu Horizont 2020	139
5.3.2	Rozpočet programu HORIZONT 2020	145
5.3.3	Dôvody na zapojenie sa do programu Horizont 2020	147
5.4	Európske štrukturálne a investičné fondy (ESIF)	147
5.5	Implementácia eko-inovatívneho projektu cez program Horizont 2020 vo vybranom podniku v podmienkach SR – prípadová štúdia Slovenska	149
5.6	Zhodnotenie prínosov implementácie environmentálnej inovácie	166

Environmentálna podniková ekonomika

6.	ENVIRONMENTÁLNE MANAŽÉRSTVO PODĽA EMAS III AKO NÁSTROJ ENVIRONMENTÁLNEJ PODNIKOVEJ EKONOMIKY	169
6.1	Charakteristika a štruktúra Environmentálneho manažérstva podľa schémy EMAS III	169
6.2.	Aspekty implementácie EMAS podľa požiadaviek nariadenia ES č. 1221/2009 a zákona č. 351/2012 Z.z.	171
6.3	Požiadavky z nariadenia (ES) č. 1221/2009 pre organizácie.....	172
6.4	Analýza návrhu stratégie podpory a propagácie schémy EMAS III v podmienkach Slovenskej republiky	173
6.5	Inovovaný algoritmus implementácie schémy EMAS III v organizáciách na Slovensku.....	177
6.6	Legislatívne aspekty implementácie EMAS III.....	181
7.	IDENTIFIKÁCIA A SLEDOVANIE PODNIKOVÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH NÁKLADOV V RÁMCI EMS	189
7.1	Náklady na ochranu životného prostredia	189
7.2	Náklady súvisiace s poškodzovaním životného prostredia.....	190
7.3	Požiadavky na hodnotenie environmentálnych nákladov a výnosov.....	191
7.3.1	Nakladanie s odpadmi, odpadovými vodami a emisiami do ovzdušia	192
7.3.3	Cena materiálu obsiahnutého v nevýrobovom výstupe	197
7.3.4	Náklady spracovania nevýrobového výstupu	198
7.4	Súhrnné požiadavky na bilancie hmotných a energetických tokov	199
7.5	Príklady konkrétnych environmentálnych účtov	201
8.	ÚČTOVANIE ENVIRONMENTÁLNYCH NÁKLADOV A VÝNOSOV PODNIKOVÝCH MATERIÁLOVÝCH TOKOV – PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA.....	207
8.1	Hodnotenie environmentálneho správania sa podniku – environmentálne aspekty	207
8.2	Identifikácia environmentálnych aspektov ekonomických činností	210
8.3	Komplexný register environmentálnych aspektov a vplyv podniku ABC s. r. o.	212
8.4	Koncept účtovania environmentálnych nákladov a výnosov z podnikových materiálových tokov v podniku ABC s.r.o.	215
8.4.1	Špecifikácia podnikových environmentálnych nákladov ABC s. r. o.	216
8.4.2	Úprava účtovného systému podniku ABC s. r. o. pre sledovanie environmentálnych nákladov a výnosov.....	217
9.	ZELENÉ INICIATÍVY ZAMERANÉ NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA	221
9.1	Environmentálny globálny rozvojový výhľad do roku 2050.....	221
9.1.1	Zelené iniciatívy environmentálneho profilovania	222
9.1.2	Zelený rast	224

Environmentálna podniková ekonomika

9.1.3	Zelená ekonomika	225
9.2	Monitorovanie a meranie pokroku v oblasti zelených iniciatív	226
9.2.1	Sledovanie pokroku smerom k zelenému rastu	226
9.2.2	Sledovanie pokroku smerom k zelenej ekonomike	229
9.3.3	Koncept environmentálnej stratégie SR do roku 2020 s výhľadom do roku 2035	231
ZÁVER		237
LITERATÚRA.....		239